

מ"ת (באר שבע) 46174-05-24 - מדינת ישראל נ' אלי מאיר ואקנין

מ"ת (באר-שבע) 46174-05-24 - מדינת ישראל נ' אלי מאיר ואקנין/שלום באר-שבע

מ"ת (באר-שבע) 46174-05-24

מדינת ישראל

נגד

אלי מאיר ואקנין

בית משפט השלום בבאר-שבע

[31.10.2024]

כבוד השופט ערן צברי

ע"י ב"כ עו"ד אדיר בן לולו

החלטה

כתב האישום, הליכי המעצר והבקשה בפני

1. בפני בקשה ליציאה מהמעצר לצורך עליה לקבר.

2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו כי בתאריך 17/05/2024 בשעות הערב, התפרץ לבית מגורים הנמצא

בתהליך שיפוץ, גנב מתוכו ציוד עבודה. לאחר שאחר שהיה במקום הבחין במשיב, הוא ברח מהמקום.

3. לאחר שהתקבל תסקיר שירות מבחן אשר לא בא בהמלצה לשחרור המשיב תוך שציין כי המשיב זקוק למסגרת

סגורה שתסייע לו בגמילה פיזית ונפשית ואף ברכישת כלים לשינוי אורחות חייו, ובהעדר חלופה אחרת, נעצר המשיב

עד לתום ההליכים.

4. בשל פטירת אחותו של המשיב במהלך חול המועד סוכות, הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר, לאפשר לו לצאת את

המעצר לצורך עליה לקבר, בין בליווי שב"ס ובין בליווי של מי מבני משפחתו, בכדי להיפרד ממנה בבית הקברות ולומר

קדיש.

הדיון בפני ועמדת שב"ס

5. במעמד הדיון הציגה באת כח המבקשת את עמדת שב"ס, ובנוסף לכך התנגדה ליציאת המשיב לחופשה המיוחדת

האמורה, בשל עברו הפלילי המשמעותי והמסוכנות הנשקפת ממנו.

6. במסמך שנערך על ידי שב"ס, נכתב כי הוא מוגדר כעצור "טעון הגנה ב" (אסיר... שנשקפת סכנה לחייו מפני אסירים אחרים). כמו כן ובשל מעמדו כעצור הוא אינו זכאי לחופשות. עוד הפנה שב"ס לפקודת נציבות 04.40.00, לפיה "עצור אינו זכאי לצאת לחופשה לרבות לחופשה מטעמים מיוחדים... שכן החופשה אינה עולה בקנה אחד עם תכלית המעצר ועם עילותיו".
- עוד הפנו לפקודת נציבות 04.30.00 לפיה עצור יוכל לצאת לחופשה לפי צו שופט ופקודת שחרור. שב"ס הפנו לבש"פ 5857/17 במסגרתו קבע בית המשפט כי בכל הנוגע לעתירות עצורים ליציאה לחופשה, קיים מסלול "משולב" לפיו יש לשקול היבטים מקצועיים הקשורים לכליאתו, כלומר לתת ביטוי ומשקל נאותים לעמדה המקצועית של שב"ס טרם בחינת אפשרות שחרור עצור לחופשה בליווי גורמי שב"ס.
- ביחס לאפשרות הוצאת המשיב לחופשה בליווי, נטען כי המשיב לא מיצה את ההליך המנהלי, וכן כי בהתאם להחלטות שונות שניתנו על ידי בתי המשפט ובין היתר בע"ח 3188-06-23 מדינת ישראל נ' ש"ך אלעיד (לא פורסם), במסגרתו התקבל ערר המדינה וזאת בשל כך שניתנו הנחיות המתערבות בשיקולי שב"ס.
- עוד הופנית לעת"א 59755-05-23 דרור דמארי נ' שירות בתי הסוהר ואח' (לא פורסם), במסגרתו העיר בית המשפט המחוזי כי יש למעט בהתערבות בתנאי כליאה של עצורים.
- דיון והכרעה
7. אעיר כי ההחלטה בעניינו של ש"ך אלעיד הנ"ל, כפי שפורטה על ידי שב"ס בתגובתו, אינה מדויקת, שכן שם עיקר הביקורת נסב סביב -
- "הפתרון שמצא בית משפט קמא היה מתן הנחיות לשב"ס לצורך הוצאה בליווי ומדובר בהוראות שקוצבות זמן קצר מאד.
- מצאתי שבכך נפל קושי, הן בשל הספק שבסמכות בית משפט השלום לתת הנחיות בקשר לתנאי החזקת העצור, אולם במיוחד קושי בהתערבות בשיקולים המבצעיים של שב"ס.
- אין דומה ביקור בזמן שיקבע שב"ס כהצעתו ובבית העלמין, לביקור בבית משפחת המשיב, היינו בבית אשתו. אעיר כי בטרם החלטה לא ניתנה הזדמנות ממשית לשב"ס לפרוס בפני בית המשפט את השיקולים המבצעיים."
8. בענייננו המצב שונה מאחר שמדובר בבקשה "סדורה" שאינה כרוכה בסד זמנים קצר וקשיח, ואף אינה מציבה את האפשרות שהליווי יעשה במקום הומה אדם, והיא עשויה להיות כרוכה בהתחשבות באילוצי שב"ס ובהשאת לוח זמנים גמיש מבחינה זו.
9. עוד אעיר כי דווקא בהחלטה שם, הציע נציג שב"ס בדיוק את אותו פיתרון שהוצע על ידי ב"כ המשיב בדיון בפני (עיניו בדברי נציג שב"ס בדיון).

10. עניינו של דמארי שונה בתכלית השינוי, שכן הוא עוסק בלב ליבו של עיסוק וסמכות שב"ס - מקום השמתם של עצורים, וזאת בשונה מהעניין שלפני.
11. בעניינו של בש"פ 5857/17 מדינת ישראל נ' דניס קורובקוב (נבו 15.8.2017), הכיר בית המשפט בכך שעצור יכול לפנות לבית המשפט במסלול "משולב" כלומר בקשה לעיון חוזר לבית המשפט שדן בעניינו, ובמקביל פניה לשב"ס בהודעה כי הוא מתכוון לבקש יציאה לחופשה, וזאת על מנת ששב"ס יוכל לגבש עמדה מקצועית ולהעבירה למשיב עצמו ולבית המשפט שדן בתיק העיקרי, וזאת בכדי לשקול גם שיקולים הנוגעים בבסיס עמדת עמדת שב"ס וביחס לנטל שהחלטה עשויה להטיל עליהם -
- הפסיקה הכירה לא אחת בכך שבמקרים יוצאי דופן יש מקום לסטות מן הכלל ולאפשר לעצור לצאת לחופשה ללא ליווי לצורך השתתפות באירוע משפחתי (עניין אליאס, בפסקה 11; רע"ב 3307/11 מדינת ישראל נ' קאיקוב [פורסם בנבו] (28.4.2011) (להלן: עניין קאיקוב); עניין חבה, בפסקה 12).
- במקרה שבו עצור סבור כי עניינו מעורר שיקולים מיוחדים שמצדיקים יציאה לחופשה באופן שחורג מהוראותיה של פקודת יציאה באבטחה, יש באפשרותו לפנות לבית המשפט שדן במעצרו בבקשה לעיון חוזר לפי דיני המעצרים. יחד עם זאת, "דרך המלך" במקרה כזה תהא נקיטה במסלול "משולב": ראוי כי העצור יפנה לשב"ס ויציין כי הוא מתעתד להגיש בקשה לעיון חוזר שתכליתה יציאה לחופשה ויציין את פרטיה (ובהם, בין השאר, מקום האירוע המבוקש, המועד שנקבע לו, מספר המוזמנים המשוער ואסמכתאות רלוונטיות). פנייה זו תאפשר לשב"ס לגבש עמדה ביחס לאפשרות הוצאתו של האסיר ממתקן הכליאה, בהתחשב בהיבטים המקצועיים הנוגעים לכליאתו. בכלל זה, ראוי כי שב"ס יבחן גם את האפשרות העקרונית לאשר את יציאתו של העצור באבטחה. קבלת עמדתו המקצועית של שב"ס עוד קודם להגשת הבקשה לעיון חוזר עשויה לסייע לבית המשפט לבחון את הבקשה ולהחיש את הטיפול בה.
12. בעניינו, על מנת לבחון ולשקול אף עניינים הקשורים בשב"ס, הנחיתי את נציג המבקשת להתייבב לדיון עם עמדת שב"ס, אשר זו הוגשה באריכות לבית המשפט, ובכך התמלא רציונאל ההחלטה בעניינו של קורובקוב לעיל.
13. עוד ראוי להדגיש כי על פני הדברים המטרה לשמה פנה המשיב הינה ראויה, ועומדת במקרים החריגים בהם ניתן לשקול הוצאת עצור לחופשה מיוחדת. פטירת אחות של המשיב הינו אירוע שיש לתת את הדעת ולעשות מאמץ לאפשר לו לצאת ולו למספר שעות מצומצם לביקור בקבר. הדברים נכונים אף בהינתן עובדות כתב האישום בהם מואשם המשיב, אשר "רק" בשל עברו הפלילי המכביד מאוד, הוא עצור עד לתום ההליכים.
14. בניגוד לאמור בעמדת שב"ס, המשיב צירף לבקשתו הודעת פטירה, כך שאין בהירות ביחס לסיפא של עמדת שב"ס.

15. בשונה מהוצאת המשיב בליווי שב"ס, האפשרות ליציאתו לחופשה קצרה ממעצר, עשויה להיבחן בכלים "רגילים" המתחשבים באיכות המפקחים וההפקדה אשר ייועדו להבטחת שמירת תנאי יציאתו הקצרה יחסית, וכמובן חזרתו למעצר. בתי המשפט השונים שקלו בחיוב אפשרות זו אף במקרים של ביצוע עבירות חמורות ביותר כגון רצח (מ"ת (מחוזי מרכז) 24999-08-23 שי צבי בלום נ' מדינת ישראל (נבו 24.3.2024)) עבירות מין חמורות ורבות (בש"פ 1432/22 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 1.3.2022)), סמים (מ"ת (מחוזי ים) 13104-04-21 מדינת ישראל נ' ג'ק בר-און שרף (נבו 14.6.2021)) ועוד.
16. כפי שנקבע על פני פסיקה עניפה, ואף במ"ת (מחוזי חי') 62127-03-24 מדינת ישראל נ' מהדי זנגריה (נבו 8.9.2024) - "נקודת המוצא להכרעה בבקשה, היא כי נאשם אינו זכאי לצאת ממתקן כליאה בו הוא שוהה, לשם השתתפות באירוע משפחתי. החופשה ממעצר אינה מתיישבת עם תכליות דיני המעצרים. הפסקת הפיקוח של רשויות שב"ס, והיתר לצאת לחופשה מבית המעצר בליווי בני משפחה - אינה מתיישבת עם הטעמים והתכליות העומדים בבסיס המעצר, בין אם מעצר עד תום הליכים, ובין אם 'מעצר עד מתן החלטה אחרת'..."
17. על כך לא חולק אף בדברי ב"כ המשיב עצמו.
18. במהלך הדיון נטען כי ניתן לשקול אף הוצאת המשיב לביקור בבית העלמין בליווי מי מבני משפחתו, זאת לצד הפקדה כספית מסוימת, והדיון נדחה לשם כך פעמיים. בסופו של דבר התברר כי אפשרות זו אינה זמינה ואף אין למשיב או לקרוביו אפשרות להפקיד סכום כספי להבטחת תנאי יציאתו וחזרתו לבית הסוהר, ועל כן האפשרות היחידה הרלבנטית היא יציאה בליווי שב"ס.
19. ב"כ המבקשת הציגה את רישומו הפלילי המכביד של המשיב הכולל 36 הרשעות קודמות ושני רישומים נוספים ללא הרשעה בעבירות רכוש רבות, תקיפה לשם גניבה, עבירות מרמה, עבירות סמים שונות, עבירות בנשק, בריחה ממשמורת חוקית, ועוד. מהמרשם הפלילי ניתן ללמוד בנקל כי המשיב נכנס ויוצא לאורך השנים את בתי הסוהר, כך שהוא מרצה תקופות מאסר ממושכות ביותר. עוד יש לציין כי את העבירות כאן ביצע המשיב שעה שתלוי ועומד כנגדו מאסר על תנאי ממושך בר הפעלה.
20. על פני הדברים יש קושי ממשי לתת אמון במשיב עצמו, ועל כן האפשרות להוצאתו בלא ליווי של שב"ס קלושה, זאת גם בשל העובדה שאין בפועל מפקחים שמסכימים ללוותו ולערוב לו אף לא למשך מספר שעות. זאת, בהשתלב עם העובדה שאין אפשרות להפקיד סכום כספי שיהא בו כדי להרתיע את המשיב מלברוח במהלך היציאה ולנצלה לעבירות פליליות אחרות או לבריחה מהמשך מעצרו.
21. אציין כי הייתי נכון לבחון אפשרות זו, אך היא איננה בהישג יד.
22. ביחס לאפשרות הוצאת המשיב בליווי שב"ס, מאחר ששב"ס חתם התייחסותו שהוגשה אלי - "...ככל ויגיש, הרי שבקשתו תתברר באפיק המנהלי המקובל".
23. משכך, אני מורה לשב"ס להשלים התייחסותו לבקשת המשיב לצאת בליווי לביקור בבית העלמין לקבר אחותו, במסגרת התיק שבפני, ולהתייחס לבקשה לצרופותיה כאילו המשיב הגישם מבעוד מועד.
- ודוק, הבקשה הינה לעליה לבית העלמין במועד שיקבע על ידי שב"ס, אם כי ככל הניתן בתקופה קרובה ככל הניתן.
24. מובהר כי עמדת שב"ס שהוגשה והקביעות בה רחבות מידי, וניסוחן חורג מהמקובל, תוך שנוצר הרושם כי המשיב חורג מהאפשרויות העומדות בפניו, וזאת בניגוד לאמור אף בבש"פ קורובקוב.
- קיימת סמכות מקבילה, לבית המשפט של המעצר ולבית המשפט של עצירות האסיר, תוך שיש חשיבות רבה לקבלת עמדת שב"ס המלאה טרם החלטה על הוצאת עצור בליווי.
25. עמדת שב"ס תוגש לתיק בית המשפט לא יאוחר מתאריך 5/11/2024.
26. המזכירות תעביר החלטתי בדחיפות לשב"ס, ותעקוב.
- ניתנה היום, כ"ט תשרי תשפ"ה, 31 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.